

Enstitüsü: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Program: Türk Dili ve Edebiyatı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Muharrem Kaya

Tez Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans – Haziran 2024

ÖZET

MAYSA VE BULUT ÖRNEKLEMİNDEN ELEKTRONİK KÜLTÜR ORTAMINDA HALK KÜLTÜRÜNÜN YENİDEN ÜRETİLMESİ

Zehra YAVUZ

Kozmik bir mekânda yaşayan kaotik insanın gelişimsel süreçleri hep farklı olmuştur. Bu süreçler içindeki sıçrayışları sadece yaşam şekillerini değil aynı zamanda medeniyet, düşünüş ve algılayış yapılarını da etkilemiştir. Düşüncenin ve algılamanın değişmesi, iletişim şeklinin zamana göre yeterli olmayışı ve değişen çağda insanın hız endeksli yaşamı yeni bir kültür ortamı üreterek bu ortama uygun ürünler yaratmayı sağlamıştır.

Zamanın değişmesi ve çağın getirdiği teknoloji, kültüre bağımlılığını azaltsa da ondan tamamen vazgeçebilmiş değildir. İnternet çağında tüketimin hızlı oluşu ve insanoğlunun doyumsuzluğu, çağın devamlılığı ve içerik sunabilmenin kaynağı olarak hâlâ kültürden ve folklordan yararlanmaktadır. Halk kültürü malzemelerinin yetişen nesile aktarımı ve toplumsal kimliğin devamlılığı için iletişim kaynağı olarak seçmek zorunda kaldığımız elektronik kültür ortamı, ürünlerini dijital platformlarda ve kitle iletişim araçları içerisinde üretmektedir. Bu üretim ya yeni içeriklerle ya da geleneğin yeniden, çağa uygun şekilde düzenlenerek, üretilmesiyle oluşturulmaktadır. Değişen kültür ortamı içinde halk kültürü sinema, televizyon ve internet ortamında gelecek nesile aktarılmaktadır. Kültür aktarımında, özellikle okul öncesi ve okul çağındaki çocuklar hedef kitle olarak tanımlanmıştır. TV ekranlarında çizgi film ve beyaz perdede animasyonlar üzerinden gerçekleştirilmesi hedeflenen kültür aktarımı, gelenekten beslenerek bu mecralarda kendisine kompozisyonlar oluşturmuş ve izleyici kitlenin beğenisine sunulmuştur. Buna örnek teşkil etmesi için tematik yayın yapan

TRT Çocuk kanalında yayınlanan Maysa ve Bulut çizgi filmi seçilmiştir. Tezimizde elektronik kültür ortamı olarak TV ekranını baz aldık. Burada yerel kültürün üretimine en iyi şekilde örnek teşkil eden Maysa ve Bulut çizgi filminin yüz yirmi bölümü izlenmiştir. Halk edebiyatında anlatmaya dayalı türler arasında uygunluğu irdelenerek bu çizgi filmin yaratımında besin kaynağı olarak hangi edebi türden etkilenilmiş olunabileceği ve gelecek kuşaklara kültürel mirasın aktarılmasındaki yeri üzerine durulmuştur. Bu türler arasında yapılan çalışmalar üzerinden irdelediğimiz çizgi film, yayınlanmış tüm bölümleri üzerinden değerlendirilerek uygun bölümlerin izahı ve anlatım katmanları açısından değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Maysa ve Bulut, halk kültürü ve aktarımı, anlatım katmanları, çizgi film

Zehra Yavuz

Haziran, 2024

University: T. C. İstanbul Kültür University

Institute: Institute of Graduate

Department: Turkish Language and Literature

Programme: Turkish Language and Literature

Supervisor: Prof. Dr. Muharrem Kaya

ABSTRACT

FROM MAYSA AND BULUT SAMPLING IN THE ELECTRONIC CULTURE ENVIRONMENT REPRODUCTION OF FOLK CULTURE

Zehra YAVUZ

The developmental processes of chaotic humans beings living in a cosmic space have always been different. Their leaps in these processes have affected not only their life styles but also their civilization, thinking and perception structures. The change in thinking and perception, the inadequacy of the form of communication according to the time and the speed-indexed life of people in the changing age have produced a new cultural environment and enabled the creation of products suitable for this environment.

Although the change of time and technology, which is the result of the age, reduced the dependence on culture, it has not been able to completely abandon it. The rapidity of consumption in the internet age and the insatiability of human beings still benefit from culture and folklore as a source of continuity of the age and the ability to provide content. The electronic cultural environment, which we have to choose as a source of communication for the transfer of folk culture materials to the next generation and the continuity of social identity, produces its products on digital platforms and mass media. This production is created either with new content or by reorganising and reproducing the tradition in accordance with the age. In the changing cultural environment, folk culture is transferred to the next generation in cinema, television and the internet environment. In the transfer of culture, especially pre-school and school-age children are defined as the target audience. The cultural transfer, which is aimed to be realised through cartoons on TV screens and animations on the white screen, has created compositions for itself in these media by feeding on tradition and

presented to the audience. The Maysa and Bulut cartoon film broadcasted on TRT Children' s channel, which broadcasts thematically, has been selected as an example of this. In our thesis, we took the TV screen as an electronic cultural environment. One hundred and twenty episodes of the Maysa and Bulut cartoon, which is the best example of the production of local culture, were watched. By examining its suitability among the narrative-based genres in folk literature, the place of which literary genre may have been influenced as a source of food in the creation of this cartoon and its place in transferring the cultural heritage to future generations has been emphasised. The cartoon film, which we examined through the studies carried out among these genres, was evaluated through all published episodes and the explanation of the appropriate episodes and their evaluation in terms of narrative layers were made.

Keywords: Maysa and Bulut, folk culture and transmission, layers of narrative, cartoon film.

Zehra Yavuz

Haziran, 2024